

ROLA POLICJI W ZWALCZANIU PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ

THE ROLE OF THE POLICE IN COMBATING ORGANIZED CRIME

WIKTORIA MARCINEK

Military University of Technology, (Poland)

e-mail: w.marcinek@wp.pl

ORCID: 0009-0009-0959-6182

ABSTRACT: *The police play a very important role in the state security system. Security is defined and perceived differently, but it is one of the fundamental values in democratic countries and is subject to special protection. The efficient functioning of public order services and law enforcement agencies is a basic factor in some type of protection against specific threats. The task of the state administration is to create organizational and legal solutions that will ensure internal and external security. After Poland joined the Schengen Area, certain security values changed. After opening internal borders, there is a real threat of broadly understood organized crime, which is particularly dangerous given the ongoing conflict on the territory of Ukraine. The aim of the article is to indicate the role of the Police in combating threats related to crime as well as to indicate recommendations that may be useful in combating this phenomenon.*

KEY WORDS: *security, Police, Schengen Zone, state border*

WSTĘP

Problematyka przestępczości zorganizowanej od kilkudziesięciu lat stanowi przedmiot rozważań wielu autorów. Analiza zjawiska przestępczości zorganizowanej wymaga przede wszystkim wypracowania odpowiedniej definicji tego pojęcia. Wszelkie próby zdefiniowania fenomenu przestępczości zorganizowanej napotykają jednak trudności wynikające z jej specyficznego charakteru (Pływaczewski, 2011, p. 23). Pojęcie przestępczości rozumiane jest zazwyczaj jako zbiór czynów zabronionych, za które przewidziane są określone kary. Przestępczość to zjawisko społeczne, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego i przejawia się w liczbie osób popełniających przestępstwa w stosunku do ogółu ludności.

W dobie strefy Schengen niezwykle istotne są procedury bezpieczeństwa stosowane przez państwa członkowskie, w tym systemy teleinformatyczne, monitoring oraz odpowiednia ochrona granicy państwowej, zarówno na odcinku zewnętrznym, jak i wewnętrznym. Przestępczość zorganizowana istniała od zawsze w wielu krajach, przybierając różne formy i obejmując różne obszary życia społeczno-ekonomicznego. Zorganizowane grupy przestępcze odnoszą się zarówno do podmiotu, jak i do strony przedmiotowej przestępstwa, czyli do sprawcy oraz do sposobu i środków działania przestępczego. W zależności od punktu widzenia, z którego rozpatruje się zagadnienie zorganizowanej przestępczości, można wyróżnić zorganizowanie osobowe sprawców przestępstw lub zorganizowanie samego działania przestępczego. W związku z tym mówimy o dwóch aspektach zorganizowania przestępczego: zorganizowaniu osobowym oraz zorganizowaniu taktyczno-technicznym (Świętochowska, 2001, p. 41-85).

Przestępstwa mogą być popełniane samodzielnie lub w zorganizowanych grupach, a ich charakter jest dostosowywany do wielu czynników, na które często nie mamy wpływu, takich jak wysoka stopa bezrobocia w danym regionie, bliskość granicy państwowej czy gęstość zaludnienia. Na terenach przygranicznych często dochodzi do tzw. przestępstw granicznych, które występują w strefach nadgranicznych lub bezpośrednio na linii granicy państwowej. Zjawiska tego rodzaju przestępczości, często mające charakter zorganizowany, występują na granicy z Ukrainą i są nierzadko związane z przemytem papierosów

bez polskich znaków akcyzy skarbowej. W Polsce duża liczba służb i instytucji jest powołana do zwalczania przestępczości zorganizowanej, jednak podstawową jednostką odpowiedzialną za walkę z przestępczością pozostaje Policja.

Policja, wykonując swoje zadania ustawowe, często jest zmuszona do podejmowania współpracy ze służbami specjalnymi, ale także z innymi organami czy instytucjami narodowymi i międzynarodowymi. Przykładem takich służb są: Straż Graniczna, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne czy Służba Kontrwywiadu Wojskowego. Specyfika działania poszczególnych służb jest odmienna i często ma zasięg międzynarodowy. Dokonywany przemyt poprzez terytorium Polski ze wschodu na zachód lub odwrotnie powoduje konieczność współpracy z państwami sąsiednimi, dlatego tak ważne są współdziałanie i koordynacja przedsięwzięć zagranicznych z innymi podmiotami zagranicznymi.

CHARAKTERYSTYKA I ZADANIA POLICJI

Zgodnie z ustawą o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 roku Policja jest tworzona jako umundurowana i uzbrojona formacja służąca społeczeństwu, przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Do podstawowych zadań Policji, zgodnie z ustawą, należy m.in. ochrona życia, zdrowia oraz mienia przed bezprawnymi zamachami, a także zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym utrzymanie spokoju w miejscach publicznych, środkach transportu publicznego, komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego użytku (Dz.U. z 2024 r. poz. 145). Z ustawy jasno wynika, że Policja stoi na straży bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz realizuje szereg działań na rzecz zapewnienia tego bezpieczeństwa, zwłaszcza w kontekście strefy Schengen oraz trwających działań wojennych na terytorium Ukrainy.

Policja współpracuje z wieloma służbami i instytucjami państwowymi. Jak opisuje A. Araucz-Boruc (2021, p. 5-11), wspólne działania Policji i Straży Granicznej obejmują m.in. organizację wspólnych patroli, podczas których kontrolowane są osoby i środki transportu. Prowadzone są także wzmożone kontrole na drogach o znaczeniu międzynarodowym oraz w pobliżu przejść granicznych. Ponadto służby te współpracują w zwalczaniu przemytu towarów

akcyzowych, dzieł sztuki oraz skradzionych samochodów, poprzez wnikliwe sprawdzanie osób i pojazdów przekraczających granicę.

Powyższe działania były zauważalne w strefach przygranicznych (np. podczas prób nielegalnego przekroczenia granicy państwowej z Białorusi do Polski), gdzie patrole Policji często pełniły służbę wspólnie z funkcjonariuszami Straży Granicznej. Kontrolowano pojazdy wjeżdżające i wyjeżdżające ze strefy przygranicznej, sprawdzając dokumenty oraz przestrzeń ładunkową (np. bagażniki pojazdów). Podobne działania prowadzono we współpracy z żołnierzami Sił Zbrojnych, obejmujące wyrywkowe kontrole i legitymowanie osób oraz pojazdów.

Policja ma prawo do zatrzymania sprawców przemocy domowej, którzy stwarzają zagrożenie dla życia. Jako formacja umundurowana może stosować środki przymusu bezpośredniego – techniczne, fizyczne, chemiczne – które służą do obezwładniania osób niestosujących się do poleceń funkcjonariuszy (Dz.U. z 2024 r. poz. 145.).

Policja jest kierowana przez Komendę Główną Policji w Warszawie. Zarządzenie nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 kwietnia 2016 r. określa funkcje, strukturę organizacyjną, tryb kierowania, zadania komórek organizacyjnych oraz procedury tworzenia opisów stanowisk pracy w Komendzie Główniej Policji. W strukturę Komendy Główniej wchodzi 18 komórek organizacyjnych, w tym biura, zespoły i gabinety. Komendant Główny Policji kieruje pracą Komendy Główniej przy pomocy I Zastępcy, zastępców oraz dyrektorów biur i innych komórek organizacyjnych (Zarządzenie Nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie regulaminu Komendy Główniej Policji, Dz. Urz. KGP poz. 13, z późn. zm.). Komendant nadzoruje także pracę Komend Wojewódzkich Policji. Nadzór nad Policją sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych. Obecnie działa 17 komend wojewódzkich policji oraz Komenda Stołeczna Policji, realizująca zadania na obszarze Warszawy.

Szkolnictwo policyjne obejmuje 1 akademię, 1 centrum oraz 3 szkoły policyjne rozlokowane w różnych częściach kraju. W skład Policji wchodzi również specjalistyczne jednostki, takie jak Centralne Biuro Śledcze, Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości, Biuro Spraw Wewnętrznych

oraz Centralny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji „BOA”. Jak opisuje R. Gwardyński (2020, p. 43-54), niektóre działania Policji prowadzone są w ramach zarządzania kryzysowego oraz mają charakter obronny (np. wobec sprawców przestępstw) lub ochronny (np. egzekwowanie przepisów dotyczących stanu epidemii). Policja działa sprawnie, dostosowując formy swoich działań do bieżących warunków. Podstawowe formy działania Policji w warunkach poważnego zagrożenia obejmują interwencje, działania kontrterrorystyczne, akcje i operacje policyjne oraz zabezpieczenia prewencyjne i doraźne.

Działania podejmowane przez Policję są bardzo szerokie. Często Policja przejmuje różnego rodzaju sprawy od innych służb. Dzięki szerokim uprawnieniom ustawowym niektóre sprawy ujawnione przez inne organy, takie jak Straż Graniczna, muszą zostać przekazane do prowadzenia przez Policję. Warto wspomnieć o komórce organizacyjnej, jaką jest Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, które zajmuje się m.in. działaniami określonymi w art. 5b ust. 1 ustawy o Policji, tj. rozpoznawaniem, zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości popełnianej przez policjantów i pracowników Policji. Jest to bardzo ważny aspekt, ponieważ policjanci i pracownicy tej formacji powinni być kontrolowani i nadzorowani przez odpowiednie organy. Niestety, często spotykamy się z przypadkami przestępstw, w których udział biorą policjanci. Dokładne okoliczności tych przestępstw nie są znane, ale często dotyczą one np. art. 231 kodeksu karnego, stosowanego w przypadkach nadużywania uprawnień przez funkcjonariuszy. Zdarzają się też przestępstwa związane z korupcją lub przekazywaniem informacji grupom przestępczym.

Jak w każdym zawodzie, także w Policji mogą pojawiać się sytuacje niepożądane, jednak należy pamiętać, że to właśnie Policja jest formacją, która w głównej mierze zapewnia bezpieczeństwo obywatelom.

DEFINICJA PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ

Problematyka przestępczości zorganizowanej od kilkudziesięciu lat jest przedmiotem licznych debat na forach międzynarodowych. Diagnoza tego zjawiska, w tym jego stanu, dynamiki i struktury, wymaga w pierwszej kolejności wypracowania odpowiedniej definicji. Nie jest to jednak zadanie łatwe. Wszelkie

próby definicyjnego ujęcia fenomenu przestępczości zorganizowanej napotykają trudności wynikające z jej specyficznego charakteru (Pływaczewski, 2011, p. 23).

Pojęcie „przestępczość zorganizowana” wywodzi się ze Stanów Zjednoczonych (*organized crime*) i po raz pierwszy zostało użyte w latach 50. XX wieku, odnosząc się do scentralizowanej organizacji przestępczej składającej się z osób pochodzenia włoskiego (na wzór włoskiej mafii). Mafia (nie tylko włoska) nie jest oczywiście jedynym przykładem przestępczości zorganizowanej – istnieje wiele jej rodzajów (Karpiel, 2017, p. 4-5).

Sposobem rozwiązania problemu definicji „przestępczości zorganizowanej” może być rezygnacja z klasycznego ujęcia na rzecz definicji fenomenologicznej, opartej na wskazaniu cech charakterystycznych. Analizując definicje stosowane w Europie – zarówno w poszczególnych krajach, jak i na poziomie międzynarodowym – można zauważyć pewne tendencje w rozumieniu przestępczości zorganizowanej. Przestępczość ta charakteryzuje się: współdziałaniem więcej niż jednej osoby, zorganizowaniem, hierarchiczną strukturą wewnętrzną oraz planowaniem działań (Miczkowska, 2009). W polskim ustawodawstwie pojęcie to pojawiło się po raz pierwszy w art. 5. ustawy o ochronie obrotu gospodarczego z dnia 12 października 1994 roku, gdzie przestępczość zorganizowaną zdefiniowano poprzez określenie przestępstw, których dotyczy, tj.: obrót środkami odurzającymi lub psychotropowymi, fałszowanie pieniędzy lub papierów wartościowych, wymuszanie okupu oraz handel bronią. Artykuł 2 Konwencji Narodów Zjednoczonych definiuje „zorganizowaną grupę przestępczą” jako grupę posiadającą strukturę, składającą się z trzech lub więcej osób, istniejącą przez pewien czas i działającą w porozumieniu w celu popełnienia jednego lub więcej poważnych przestępstw, dla uzyskania bezpośrednich lub pośrednich korzyści finansowych lub innych materialnych (Mądrzejewski, 2008).

Rozważania nad pojęciem przestępczości zorganizowanej, rozumianej jako szczególna kategoria przestępczości wyróżniająca się cechą zorganizowania, są istotnym elementem każdej analizy tego zjawiska. Istnieją różne obrazy przestępczości zorganizowanej – w zależności od tego, czy rozumiana jest jako zbiór czynów zabronionych popełnionych przez zorganizowane grupy przestępcze, jako kategoria przestępstwa zorganizowanego, czy też jako czyny

zabronione, których znamiona zawierają element organizacji (Krajniak, 2011, p. 61). Jak widać, istnieje wiele definicji przestępczości zorganizowanej, lecz ich wspólną cechą jest współdziałanie lub określone działania podejmowane w ramach struktury. Oznacza to współpracę w grupie, której celem jest osiągnięcie określonych korzyści, często na skalę międzynarodową.

Po przystąpieniu do strefy Schengen Polska jest szczególnie narażona na przestępczość zorganizowaną ze względu na swoje położenie geograficzne. Nielegalne szlaki przemytu broni, samochodów i ludzi potwierdzają liczne komunikaty dostępne na stronach internetowych jednostek policji oraz straży granicznej. Przykładem może być rozbięcie grupy przestępczej przez funkcjonariuszy z Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej i Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie. W wyniku śledztwa zatrzymano ośmiu członków grupy zajmującej się skupem, magazynowaniem i dystrybucją wyrobów tytoniowych bez polskiej akcyzy. Funkcjonariusze, we współpracy z Prokuraturą Okręgową w Przemyślu, zbierali materiały dowodowe w tej sprawie od 2019 roku. Na terenie województw podkarpackiego, lubelskiego i wielkopolskiego zatrzymano mężczyzn w wieku od 25 do 64 lat, którym postawiono zarzuty paserstwa akcyzowego oraz udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Funkcjonariusze przeszukali posesje i nieruchomości należące do podejrzanych, ujawniając prawie 4,3 tys. paczek papierosów, 16 worków suszu tytoniowego, 33 litry spirytusu oraz gotówkę w wysokości 370 tys. zł. Ustalono, że do momentu zatrzymania grupa wprowadziła do obrotu na terenie kraju blisko 190 tys. paczek papierosów oraz ponad 1,1 tys. litrów spirytusu, co spowodowało uszczuplenie należności Skarbu Państwa o blisko 4,5 mln zł (Szczepańska, 2023, Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej). Takich wydarzeń Policja i Straż Graniczna ujawnia wiele na terenie całego kraju i na jego granicach. Komenda Główna Policji informuje, że w 2019 roku funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej i Centralnego Biura Śledczego Policji rozbili grupę przestępczą i zlikwidowali fabrykę kokainy. Podczas akcji zatrzymano siedmiu podejrzanych i zabezpieczono blisko 2 tony kokainy i opium. Czarnorynkową wartość przejętych narkotyków wyceniono wstępnie na 2,2 mld zł. Kokaina prawdopodobnie miała być

rozprowadzana na terenie Unii Europejskiej, a śledztwo nadzoruje Prokuratura Regionalna w Gdańsku¹.

Należy pamiętać, że strefa Schengen wiąże się również z niebezpieczeństwem wynikającym z działań grup przestępczych. Zniesienie odpraw granicznych w zachodniej części kraju stwarza grupom przestępczym możliwości rozszerzania swojej działalności i tworzenia nowych, nielegalnych szlaków przerzutowych.

ZWALCZENIE PRZESTĘPCZOŚCI – STUDIUM PRZYPADKU

Autorka artykułu, w ramach wcześniejszych badań, uzyskała informacje z Komendy Miejskiej Policji (KMP) w Chełmie dotyczące zagrożeń przestępczością w roku 2016. W rejonie działania komendy odnotowano łącznie 1820 przestępstw (w roku 2015 było ich aż 1991). Najbardziej dotkliwe dla mieszkańców powiatu chełmskiego były przestępstwa skierowane przeciwko osobom, zdrowiu i mieniu (uszkodzenia ciała i mienia, bójki, kradzieże). W związku z powyższym działania skierowano głównie na przeciwdziałanie tego rodzaju przestępstwom. Liczba przestępstw w roku 2016 w kategorii kradzież z włamaniem dotyczyła 154 przypadków, w roku 2015 – 192. Kradzież cudzej własności w bardzo małym stopniu zmalała z 171 (2015 r.) do 169, w odniesieniu do uszkodzenia rzeczy ta wartość wzrosła w 2016 do 95 incydentów (78 w 2015 roku), rozboje oraz wymuszenia rozbójnicze stanowią 31 przypadków z roku 2016, 21 z 2015 r. Przestępstwa dotyczące uszkodzenia ciała stanowią 24 przestępstwa z lat 2016, 15 z 2015 r., bójki oraz pobicia były zgłaszane w 20 incydentach, a w roku 2015 – 12. W ramach działań prewencyjnych zatrzymano 325 (2016), 284 (2015) sprawców przestępstw na „gorącym uczynku” lub w bezpośrednim pościgu (pismo z KMP Chełm z dnia 23.05.2019 r.). Jak można zauważyć, skala popełnianych przestępstw w regionie chełmskim w latach 2015-2016 jest porównywalna, co świadczy o powtarzalności wykroczeń w danym roku kalendarzowym.

¹ <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/182410,KAS-i-CBSP-udaremnily-najwieksza-od-lat-probe-przemytu-kokainy.html>, dostęp 18.02.2024 r.

Z dokonanej analizy informacyjnego serwisu policyjnego wynika, że w Polsce w roku 2020 popełniono 786.302 przestępstw, tj. o 36.475 mniej niż w roku 2019, a ich wykrywalność wzrosła i wynosi 73,9%. Policjanci CBŚP, często przy współpracy z instytucjami polskimi i zagranicznymi, doprowadzili do zebrania materiału procesowego i przedstawienie zarzutów ponad 3,2 tys. osobom (2019 – prawie 3,8 tys.). Pomimo mniejszej liczby podejrzanych w stosunku do ubiegłego roku, to 62% podejrzanych (2020 r. – ponad 2 tys.) usłyszało zarzuty kierowania lub udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, a warto zaznaczyć, że głównym zadaniem CBŚP jest identyfikowanie i neutralizacja grup przestępczych. Dzięki działaniom policjantów CBŚP na czarny rynek nie trafiło ponad 10 ton narkotyków (2019 – ponad 7,2 tony). Działania były prowadzone nie tylko na terenie Polski, ale także poza granicami kraju, gdzie przejęto ponad 4 tony narkotyków. Zabezpieczono nie tylko środki odurzające i psychotropowe, ale także duże ilości prekursorów, co zapobiegło wyprodukowaniu kolejnych narkotyków. Podczas prowadzonych akcji zlikwidowano 31 laboratoriów narkotyków syntetycznych (2019 – 28). Rok 2020 był również rekordowy pod względem liczby zlikwidowanych plantacji konopi indyjskich, których zamknięto aż 75 (w 2019 roku – 38). Warta uwagi jest liczba przejętych krzewów – w 2020 roku zabezpieczono ich blisko 40 tysięcy, podczas gdy w 2019 roku było to ponad 11 tysięcy, co stanowi wzrost o 241%. Można wywnioskować, że skala zagrożenia różnego rodzaju przestępstwami jest bardzo duża. Zwalczanie przestępczości przez jednostki Policji pozostaje jednak na wysokim poziomie, o czym świadczą policyjne statystyki.

ZAKOŃCZENIE

Podsumowując, należy zaznaczyć, że niniejsze rozważania jedynie częściowo przedstawiają problem przestępczości zorganizowanej w Polsce. Jak już wcześniej wspomniano, samo przystąpienie Polski do strefy Schengen przyniosło wiele zmian w zwalczaniu przestępczości. Zniesienie odpraw granicznych na granicach wewnętrznych umożliwiło swobodny przepływ osób i towarów, co znacznie ułatwiło przemieszczanie się po Europie. Niemniej jednak, zagrożenie międzynarodową przestępczością pozostaje bardzo wysokie, o czym świadczą liczne informacje dostępne na stronach Komendy Głównej Policji. Często można tam znaleźć szczegółowe opisy zatrzymań zorganizowanych grup przestępczych,

które wykorzystują Polskę jako kraj tranzytowy dla swoich nielegalnych działań. Dlatego istotnym aspektem jest dalszy rozwój współpracy międzynarodowej między poszczególnymi jednostkami policji. Analiza ryzyka oraz rozwój międzynarodowych systemów teleinformatycznych stanowią podstawę utrzymania bezpieczeństwa w Polsce.

Przestępczość zorganizowana jest zjawiskiem kryminalnym, które obejmuje różnego rodzaju przestępstwa w wielu obszarach działalności. Celem zorganizowanych grup przestępczych jest rozprzestrzenienie nielegalnej działalności na szeroką skalę, a czasem ich działania mogą mieć charakter terrorystyczny. Ściganie tego typu przestępstw jest wyzwaniem dla organów ścigania, zwłaszcza że współpraca międzynarodowa bywa utrudniona ze względu na zjawisko korupcji w niektórych krajach. Powoduje to liczne komplikacje w prowadzeniu postępowań przygotowawczych i wydłuża procedury związane z daną sprawą.

Polski kodeks karny, art. 258 § 1 stanowi: „Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.” Udowodnienie udziału potencjalnego przestępcy w zorganizowanej grupie przestępczej jest trudnym zadaniem dla organów ścigania, ponieważ sprawca musi świadomie uczestniczyć w jej działalności przestępczej. Grupy przestępcze często rekrutują osoby z zewnątrz, które nie zawsze są świadome charakteru działań, w jakie się angażują. Popełnianie czynów zabronionych na rzecz grupy przestępczej może przyjmować różne formy, w tym działalność bezpośrednią, korespondencję czy przekazywanie informacji – wszystkie te elementy są niezwykle istotne dla funkcjonowania takich organizacji.

Informacja lub proces informacyjny wiąże się bezpośrednio z konkretnym działaniem. Posiadając sprawdzone informacje, można podjąć działania przestępcze na określonym obszarze. Tego rodzaju informacje mogą dotyczyć np. ukształtowania terenu, obecności patroli czy innych zabezpieczeń stosowanych przez organy i instytucje państwowe. Bardzo niebezpiecznym zjawiskiem jest werbowanie do grup przestępczych funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy dysponują informacjami często objętymi tajemnicą służbową, dlatego w strukturach poszczególnych służb powinno się prowadzić

kampanie informacyjne dotyczące tego zagadnienia, realizowane przez wykwalifikowaną kadrę.

Escalacja konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy stwarza dla Polski zagrożenie nie tylko o charakterze militarnym, lecz także związane z możliwością popełniania przestępstw. Należy pamiętać, że w Polsce przebywa wiele cudzoziemców, którzy mogą mieć różne zamiary. Działania wojenne spowodowały duży napływ cudzoziemców na terytorium Europy. W związku z tym państwa członkowskie są zobligowane do podejmowania działań ochronnych i prewencyjnych, by przeciwdziałać potencjalnym zagrożeniom ze strony zorganizowanych grup przestępczych.

BIBLIOGRAPHY:

- Araucz-Boruc A (red). (2021). Wyzwania i perspektywy bezpieczeństwa międzynarodowego, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Gwardyński R. (2020). Wybrane problemy działań prewencyjnych Policji. Zeszyty Naukowe SGSP - Szkoła Główna Służby Pożarniczej.
- Karpiel D. (2017). Przestępczość zorganizowana. Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ
- Krajniak O. (2011). Zorganizowane grupy przestępcze. Wydawnictwo Wolters Klawer..
- Mądrzejewski W. (2008). Przestępczość zorganizowana: system zwalczania, Warszawa.
- Miczewska A.(2009). Problematyka przestępczości zorganizowanej. Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych WPAiE UW, Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii.
- Pływaczewski E. W. (red.) (2011), Przestępczość zorganizowana, Warszawa.
- Świętochowska U. (2001)., Patologie cywilizacji współczesnej, Toruń.
- Mosiuk W. (2019). Rola Policji w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej na przykładzie Komendy Miejskiej Policji w Chełmie, praca magisterska, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin.
- Szczepańska E. (2023). Rozbito zorganizowaną grupę przestępczą.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Dz.U. z 2024 r. poz. 145.
- Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o ochronie obrotu gospodarczego i zmianie niektórych przepisów prawa karnego, Dz. U. 1994 nr 126 poz. 615.

Zarządzenie Nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 kwietnia 2016 r.
w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji , Dz. Urz. KGP poz. 13,
z późn. zm.

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/12738,Rozbito-zorganizowana-grupe-przestepcza.html>, dostęp 17.02.2024.

Informacyjny serwis policyjny,

<https://isp.policja.pl/isp/aktualnosci/15846,Podsumowujemy-2020-rok-w-Policji.html>, dostęp: 18.02.2024 r.

<https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/182410,KAS-i-CBSP-udaremnily-najwieksza-od-lat-probe-przemytu-kokainy.html>, dostęp 18.02.2024 r.